

De Omgevingswet...

dè doen we samen!

Programmaplan voor implementatie Omgevingswet in Goirle

Zaaknummer: 2018-007940
Versie: 4 - 2018
Datum: 19 /11 / 2018
Programmamanager: L. van Tilborg

Inhoud

1. Inleiding	5
1.1 Waar werken we naartoe?	6
1.2 Waar staan we nu?	6
1.2.1 Startnotitie Omgevingswet	6
1.2.2 Acties in 2017	7
1.2.3 Conclusies	9
1.3 Rol samenwerking GHO in het proces	10
1.4 Naar een programma	11
2. De opgaven	12
2.1 Beleid en regels	12
2.2 Bestuur en cultuur	13
2.3 Organisatie en middelen	13
2.4 Veranderstrategie	13
2.5 Processchema en planning	15
3. Programma-organisatie	16
3.1 Organisatiestructuur	16
3.2 Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	17
3.3 Inzet, verantwoording en budget	18
3.3.1 Inzet	18
3.3.2 Verantwoording	19
3.3.3 Budget	19
4. Risico's	20
4.1 Tijd en capaciteit	20
4.2 Draagvlak	20
4.3 Ontwikkeling ambtelijke organisatie	20
5. Bijlagen	21

1. Inleiding

Op 1 januari In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Daarmee vormt de wet de basis voor het integraal beheer van en voor de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Het motto van de Omgevingswet is:

‘Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit’

Dit motto is vertaald in twee maatschappelijke doelen:

- Een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit bereiken en in stand houden.
- De fysieke leefomgeving doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen om er maatschappelijke behoeften mee te vervullen.

De Omgevingswet vraagt met deze doelen om een andere manier van werken waarbij de nadruk moet liggen op integraliteit. De fysieke leefomgeving moet in samenhang benaderd worden en dus niet alleen gezien worden vanuit het ruimtelijke domein maar juist ook vanuit het sociale en maatschappelijke domein. Die spelen immers ook een belangrijke rol in de beleving van de leefomgeving. In deze leefomgeving staat de gebruiker centraal. Daarom vergt de Omgevingswet een andere procesaanpak en inhoudelijk andere instrumenten. Hoe het proces en de instrumenten eruit moeten zien en welke aanpak gevolgd moet worden, staat niet in de wet. Het is dus aan de gemeente zelf om hier invulling aan te geven. In het proces naar 2021 zullen zaken zich steeds verder uitkristalliseren. Dit programmaplan helpt daarbij, want het bevat afspraken om de implementatie van de Omgevingswet binnen de gemeente Goirle te realiseren. Het bouwt voort op de 'Startnotitie Omgevingswet' die op 13 december 2016 is vastgesteld. Hierin zijn door de gemeenteraad een aantal uitspraken gedaan over de ambitie die hij heeft voor de rol en houding van de gemeente in relatie tot de burger.

1.1 Waar werken we naartoe?

Doelstelling is de gemeente Goirle Omgevingswet-proof te maken. Dit wil zeggen dat we op 1 januari 2021 klaar zijn om de wet in werking te laten treden. Vanuit de 'Startnotitie Omgevingswet' en de Omgevingswet zijn de volgende doelen en resultaten benoemd:

De gemeente Goirle wil op 1 januari 2021:

- klaar zijn om aan te sluiten op het Omgevingsloket;
- een vastgestelde omgevingsvisie hebben;
- een vastgesteld omgevingsplan hebben. Dit vanuit de startnotitie, die door de raad is vastgesteld.
- een organisatie die op technisch vlak, personeelsvlak en qua dienstverlening toegerust is om te werken volgens het nieuwe kader.

Verder moeten de organisatietransitie en de te realiseren processen en instrumenten tot stand komen vanuit de gedachte van de Omgevingswet, dus met een uitgebreid participatietraject. Hier wordt de gemeenteraad uiteraard ook zelf actief bij betrokken via een raadsprojectgroep.

Overgang

Op 1 januari 2021 worden de huidige bestemmingsplannen en het activiteitenbesluit van rechtswege een omgevingsplan. Rijksregels zorgen ervoor dat er geen extreme situaties kunnen ontstaan. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet is er een overgangstermijn van vijf of tien jaar om alles om te vormen tot een integraal plan. Om te voorkomen dat de organisatie tien jaar lang last heeft van tegenstrijdige regels, discussie en een niet-integraal plan is het belangrijk om, naast een omgevingsvisie, in ieder geval een raamwerk voor het omgevingsplan te hebben. Dit raamwerk geeft houvast in de overgangsfase. Verder is een omgevingsplan wenselijk naast de verplichte omgevingsvisie om grip te houden op de regels in de fysieke leefomgeving. Dit sluit ook aan bij de wens van de raad. Of dit haalbaar is, is afhankelijk van het proces om tot een omgevingsvisie te komen.

1.2 Waar staan we nu?

1.2.1 Startnotitie Omgevingswet

Op 13 december 2016 is de 'Startnotitie Omgevingswet' door de raad vastgesteld. Met het vaststellen van deze notitie zijn door de gemeenteraad een aantal standpunten ingenomen over de Omgevingswet. Hoewel in de startnotitie de focus ligt op de omgevingsvisie gelden de uitgangspunten van de startnotitie voor de invoering van de hele wet. Hieronder staat wat de raad hierover besloten heeft.

Ambitie

Op basis van de herijkte toekomstvisie 2013, bestuursakkoord 2014, het imago-onderzoek uit 2015, en het actieplan nieuwe dienstverlening uit 2013 zijn de volgende kernwaarden voor de gemeentelijke organisatie Goirle benoemd.

- Flexibel
- Open
- Samenwerkend
- Vertrouwen
- Uitnodigend
- Transparant

De raad heeft zich in de startnotitie vooral uitgesproken over het soort organisatie dat we willen zijn. Het ontbreekt nog aan een concrete ambitie of visie op de fysieke ruimte en de samenleving. Bij het opstellen van de omgevingsvisie wordt hier wel aandacht aan besteed.

Rol van de gemeente versus de burger

Met de startnotitie heeft de raad aangegeven dat het initiatief waar mogelijk vanuit de burger moet komen en dus los te laten wat kan. Als gemeente faciliteren we, denken we mee in mogelijkheden en zo min mogelijk vanuit voorbedachte (beleids)kaders. We willen een sterke sociale, verbonden en initiatief nemende samenleving.

Participatie

Aanvullend op de rol van de gemeente speelt het onderwerp participatie. Wanneer het initiatief vanuit de maatschappij moet komen en wij als gemeente faciliteren, moeten we ervoor zorgen dat we dit proces sturen en activeren. De raad wil veel participatie bij het tot stand komen van de omgevingsvisie én bij de implementatie van de hele wet. Hoe dit het best kan, moet nog worden uitgewerkt. Wel is aangegeven dat we op zoek gaan naar geschikte participatievorm(en) om belangengroepen te betrekken bij het maken van de omgevingsvisie. Deze werkwijze beïnvloedt ook hoe we de participatie van burgers bij initiatieven zien na het inwerkingtreden van de Omgevingswet. Zo geeft de raad dus ruimte om te experimenteren in de werkwijze bij het tot stand komen van producten en aanvragen.

Beleid

Als voorbereiding op het uitgangspunt 'loslaten waar dat kan', heeft de raad opdracht gegeven om te bepalen welk beleid per sector daadwerkelijk geïntegreerd moet worden in de omgevingsvisie en wat losgelaten kan worden. Het doel hiervan is om zo veel mogelijk ruimte te geven aan de samenleving om het pad uit te stippelen.

1.2.2 Acties in 2017

Nadat in december 2016 de 'Startnotitie Omgevingswet' is vastgesteld, is in 2017 vooral ingezet op het creëren van bewustwording en een eerste opzet van de organisatiestructuur. Ook hebben we ons de vraag gesteld waar we naartoe willen met de omgevingsvisie en is een plan voor samenwerking gemaakt voor de GHO-gemeenten om de Omgevingswet te implementeren.

(Interne) bewustwording en kennisopwaardering over de Omgevingswet

Hiervoor zijn de volgende activiteiten georganiseerd:

- gerichte cursussen over de Omgevingswet;
- algemene bijeenkomst voor hele gemeentelijke organisatie over impact Omgevingswet;
- themadag samen met GHO (onder andere workshops en escaperoom).

Het op peil houden van de kennis over de Omgevingswet is een continu proces en zal een belangrijke plek moeten krijgen in de aanpak van de implementatie. Met de drie gemeenten kijken we waar we opleiding en bewustwording gezamenlijk kunnen oppakken. Dit wordt onderdeel van het plan van aanpak.

Organisatiestructuur (verkennend)

Voor de implementatie is een eerste organisatiestructuur opgezet om een start te kunnen maken met het proces. Er is een:

- portefeuillehouder,
- projectleider,
- programmateam (met (agenda)leden van iedere afdeling) en
- raadsprojectgroep Omgevingswet.

Verder zijn in het kader van de GHO-samenwerking een kwartiermaker Omgevingswet en (externe, inhoudelijke) procesondersteuners aangesteld.

Inhoudelijke stappen intern Goirle

Met het programmateam en de raadsprojectgroep is in 2017 voornamelijk gefocust op de omgevingsvisie Goirle en de daarvoor gekozen ambitie. De volgende stappen zijn hiervoor gezet:

- inventariseren regels & beleid;
- verkennen (Goirlese) thema's in omgevingsvisie;
- uitvoeren stakeholdersanalyse;
- bepalen mate en omvang omgevingsvisie aan de hand van voorbeelden. De ambtenaren hebben de ambitie de omgevingsvisie groots aan te pakken in de vorm van een nieuwe toekomstvisie, waarbij ook participatie een grote rol krijgt.

De veranderende gemeenteraad

De gemeenteraad van Goirle is bezig met een transitie in haar manier van werken. De inhoud moet leidend worden en de raad wil meer gericht zijn op 'doorgronden en beleven'. Dit moet leiden tot inhoudelijk betere en vooral ook meer gedragen besluiten. Om de inhoud leidend te laten worden, werkt de raad nu met een vergaderstructuur die bestaat uit drie stappen: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Aan het beeldvormende deel van het proces kunnen ook externe partijen deelnemen. De verwachting is dat dit bijdraagt aan het doorgronden van de onderwerpen en meer draagvlak.

De gemeenteraad bepaalt speerpunten waar hij per definitie meer mee wil. Welke onderwerpen hij inhoudelijk wil behandelen en waar hij over wil besluiten. Hiermee ontstaat meer ruimte voor het college om te (be)sturen op de overige onderwerpen. Deze aanpak sluit heel goed aan bij de uitgangspunten van de Omgevingswet.

1.2.3 Conclusies

De raad heeft zich in de startnotitie vooral uitgesproken over het soort organisatie dat we willen zijn. Het ontbreekt nog aan een concrete ambitie of visie op de fysieke ruimte en de samenleving. Het is zaak om binnen het programmaplan en het realiseren van de instrumenten dit vraagstuk aan de orde te stellen.

De raad heeft gekozen voor het principe om los te laten waar dat kan. Dit sluit aan bij de doelen van de Omgevingswet om de gebruiker centraal te stellen, te denken vanuit het ja-mits principe, ruimte te creëren om te anticiperen en de participatiemogelijkheden voor burgers te vergroten aan de voorkant van de beleidsontwikkeling.

Leerpunt van de afgelopen periode is dat inhoud en proces meer gescheiden moeten worden. Mede om deze reden is dit programmaplan opgesteld. Meer structuur zal het sturen van dit complexe vraagstuk beter mogelijk maken.

Met de acties uit deze paragraaf wordt de eerste fase van de implementatie van de Omgevingswet, de verkenning, afgesloten. Het is wel belangrijk om tijdens de verdere implementatie door middel van communicatie aandacht te houden voor kennisoverdracht en betrokkenheid van alle medewerkers die (nog) niet dagelijks bezig zijn met de implementatie.

1.3 Rol samenwerking GHO in het proces

De gemeenten Oisterwijk, Goirle en Hilvarenbeek hebben afgesproken samen te werken bij de implementatie van de Omgevingswet. Dit is in lijn met de intergemeentelijke samenwerking die daarmee verder inhoud krijgt. De huidige vorm van samenwerken is een verkennende samenwerking. Iedere gemeente volgt een eigen koers. We leren van elkaars proces en maken gebruik van elkaars inzichten en producten. Daar waar mogelijk pakken we delen gezamenlijk op om op die manier maximaal bij te dragen aan effectieve implementatie van de Omgevingswet in de drie gemeenten. De drie gemeenten werken met dezelfde programmastructuur die bestaat uit een programmateam en projectgroepen.

Op dit moment wordt de samenwerking herijkt. Hierbij wordt de samenwerking gezien als uitgangspunt: wat gaan we echt samen doen en waar bewandelt iedere gemeente een eigen pad? 'Echt samen' betekent ook dat we veel minder individuele keuzes als gemeente kunnen maken. Hierbij is de rol van de raad en de keuzes die de raden daarin maken van belang.

De samenwerking is een waardevol proces. De implementatie van de Omgevingswet is voor iedere gemeente op zich al een omvangrijke en complexe klus. Hier komt het realiseren van de fysieke en inhoudelijke samenwerking ambtelijk en politiek nog bovenop. Bij de herijking van de samenwerking is het zaak oog te houden voor beide elementen en te zorgen dat de inhoudelijke implementatie niet vastloopt op de samenwerking. De programmamanagers denken daarom aan een samenwerking die per fase verder intensificeert. Het college ontvangt het nieuwe samenwerkingskader begin 2019 om vast te stellen.

De basis voor de huidige samenwerking is vastgelegd in het '*Samenwerkingsplan Omgevingskr8*'. Dit is bijgevoegd als bijlage 1 bij dit programmaplan. Het is goed mogelijk dat dit in de loop van de tijd gaat schuiven. Als blijkt dat (nieuwe of vernieuwde) diensten en competenties gelijk zijn, komen andere samenwerkingsvormen in beeld.

1.4 Naar een programma

Het invoeren van de Omgevingswet is een complex vraagstuk met veel verschillende inhoudelijke, technische en cultuurveranderingselementen en zonder duidelijk eindbeeld. Het is een organisch proces dat zijn beslag moet krijgen door de hele organisatie. Daarnaast is de transitie naar de Omgevingswet een leerproces met een langere doorlooptijd en veel verschillende stakeholders. Om heldere lijnen en stappen (uit) te zetten, maar ook bij te kunnen sturen naar een einddoel dat al doende tot stand komt, wordt daarom voor een programma gekozen om de Omgevingswet in te voeren. Dit moet een leidraad bieden voor de overgang naar de Omgevingswet en de koers uitzetten die de gemeente Goirle gaat varen. In de GHO-samenwerking is al aangegeven dat die koers nog niet vastligt. Het programma is dus dynamisch en organisch. Voor de korte termijn zijn de deelprojecten en acties te overzien; voor de langere termijn hebben we een stip op de horizon. Afhankelijk van de input vanuit de inhoud, de participatie, maatschappelijke ontwikkelingen stellen we de koers bij.

Het programma is erop gericht om het proces naar 2021 zo goed mogelijk te structureren en te sturen. Dit programmaplan is het formele kader voor het programma.

2. De opgaven

In paragraaf 1.1 is aangegeven waar we als gemeente naartoe werken, waar we willen staan op 1 januari 2021. Het programma voor de implementatie van de Omgevingswet richt zich in ieder geval op alle voorbereidingen die nodig zijn om op 1 januari 2021 in lijn van ons gemeentelijke ambitieniveau en de Omgevingswet - en de verplichtingen die daaraan verbonden zijn - te kunnen werken.

Het programma voor de implementatie van de Omgevingswet heeft een langere doorlooptijd dan 1 januari 2021. Einddatum voor het programma is voorzien voor het najaar van 2021 zodat er gelegenheid is voor nazorg en het afronden van de implementatie. Afhankelijk van de voortgang van het programma kan de einddatum worden bijgesteld.

De GHO-samenwerking heeft bij de implementatie van de Omgevingswet gekozen voor drie stromen.

- beleid en regels;
- bestuur en cultuur;
- organisatie en middelen.

De drie stromen zijn met elkaar vervlochten en hechten op cruciale punten. Ze vormen het DNA van de nieuwe werkwijze en het gedachtegoed van de Omgevingswet. Hieronder wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op de stromen en doelen die bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden nagestreefd.

2.1 Beleid en regels

Deze stroom heeft met name betrekking op het realiseren van integrale instrumenten als een ambitiedocument, omgevingsvisie en een omgevingsplan. Ook het ondersteunen en voorbereiden van de besluitvorming door de politiek blauwe lijn is deel van deze stroom. Het is hiermee het meest inhoudelijk deel van het proces.

Doelen:

- De benodigde instrumenten zijn gerealiseerd.
- De instrumenten zijn integraal en met participatie van de samenleving tot stand gekomen.
- Het bestaande beleid is zoveel mogelijk teruggebracht naar wat nodig is.
- Binnen het beleid en de bijbehorende werkprocessen staat de gebruiker centraal.

2.2 Bestuur en cultuur

Deze stroom heeft betrekking op de positie van het bestuur en de veranderende werkwijze binnen de organisatie. De gemeenteraad zal een ambitie moeten vaststellen. Welke positie ziet hij voor zichzelf bij het tot stand komen van de inhoudelijke instrumenten en zodra de wet in werking is getreden? Hoeveel wil de raad loslaten en waar wil de raad besluiten over nemen? In het bestuursakkoord 'Goirle: duurzaam en dienstbaar'(paragraaf 1.2.1) is opgenomen dat wij inwoners willen stimuleren en faciliteren om met de gemeente, maar vooral ook met elkaar in gesprek te gaan over ruimtelijke en sociale initiatieven. Deze werkwijze vraagt een andere inzet van het ambtelijk apparaat. Van de ambtelijke organisatie wordt verwacht dat zij adequaat meedenkt en zich dienstbaar opstelt bij initiatieven. We werken aan de kracht van de samenleving en komen pas in actie wanneer inwoners er samen niet uitkomen, dan wel het algemeen belang geschaad dreigt te worden. Deze cultuuromslag vraagt veel zorg en aandacht in het programma.

Doelen:

- De ambitie en visie voor Goirle is bepaald.
- De gemeenteraad heeft zijn positie bepaald en is toegerust om binnen zijn kaders te werken: het is duidelijk waar hij wel en niet van is.
- De medewerkers zijn toegerust om in het gedachtegoed van de Omgevingswet en het bestuursakkoord te werken.
- We hebben een duidelijke werkwijze over hoe we de samenleving betrekken bij het tot stand komen van beleid en initiatieven vanuit de samenleving.
- Zelfredzaamheid / initiatieven vanuit de maatschappij worden gestimuleerd.

2.3 Organisatie en middelen

De gemeentelijke organisatie moet straks werken met de nieuwe wet. Dit betekent dat afhankelijk van wat de blauwe en groene stroom leveren, er andere verwachtingen zijn van de medewerkers. Naast de inhoud zijn er met de inwerkingtreding van de wet ook technisch een aantal wijzigingen in de instrumenten waar we mee werken.

Doelen:

- We zijn als gemeente aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
- De gebruiker staat centraal, zowel in het beleid als de procedure.
- De werkprocessen zijn in beeld gebracht en gestructureerd.
- De medewerkers zijn inhoudelijk en technisch toegerust om met de nieuwe instrumenten te werken.

2.4 Veranderstrategie

Met de implementatie van de Omgevingswet komt er een concrete visie en ambitie op de fysieke ruimte en de samenleving van Goirle. Doel is de samenleving onderdeel te maken van de visie, het beleid en de manier waarop we dingen doen, maar ook van het tot stand komen daarvan. Daarnaast willen we de kracht van de samenleving en het eigen initiatief stimuleren. In Goirle doen we dingen samen. Maar samen spelen moet je leren. Welke spelregels passen het best bij ons en hoe speel je

het spel? In de ontwikkeling van de veranderende werkwijze staat het motto 'Leren door te doen' centraal.

In de transitie naar de nieuwe werkwijze is het daarom belangrijk te experimenteren. We moeten in beeld krijgen welke werkwijze en participatie past bij Goirle. Hoe werkt dat loslaten nu echt? Hoe activeren we de maatschappelijke betrokkenheid en hoe passen de uitgangspunten van dienstbaarheid uit het bestuursakkoord in de werkwijze? Door te experimenteren krijgen we er een steeds beter beeld bij hoe we in 2021 als organisatie willen werken. Ook maakt het inzichtelijk op welke vlakken behoefte is aan training of coaching van de organisatie om te kunnen werken binnen de nieuwe context.

De experimenten zijn klein en groot. Denk hierbij aan het analyseren van ervaringen uit het verleden zoals de transities en hoe we omgaan met beginspraak, maar ook grote experimenten zoals de proeftuin. Wat gaat er goed? Willen of moeten we zaken anders doen en hoe dan? In de overgang naar 2021 wordt de experimenteerruimte steeds groter en de dingen die werken worden standaardprocedure. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid voor de organisatie om van kleur te verschieten zodat er een organische overgang naar de nieuwe werkwijze wordt gerealiseerd. Vanuit de experimenten ontstaat de andere manier van werken.

Bij experimenteren horen ook risico's: soms gaat immers niet alles zoals gedacht. Doel van de experimenten is om binnen een veilige omgeving te werken. Een try-out dus, zodat 'fouten maken' mag en bijsturen kan. Juist van zaken die niet goed gaan, kun je leren. Om de experimenten goed te begeleiden, is in de programmaorganisatie voorzien in een *Experimentencoach*, iemand die experimenten aanjaagt, stimuleert, ondersteunt en coördineert.

Met de veranderingen en experimenten gaat ook enorm veel communicatie gepaard. Naast de experimentencoach is noodzakelijk om ook op communicatiegebied een adviseur te benoemen die zich bezighoudt met alle vormen van communicatie en participatie rondom de implementatie van de gehele Omgevingswet. Denk hierbij aan interne en externe communicatie over het proces, het opstellen van een communicatiestrategie, een participatieplan en het begeleiden van de communicatie rondom de experimenten.

WE DENKEN VAAK DAT
WE IETS AL MOETEN
KUNNEN, VOORDAT WE
HET MOGEN PROBEREN

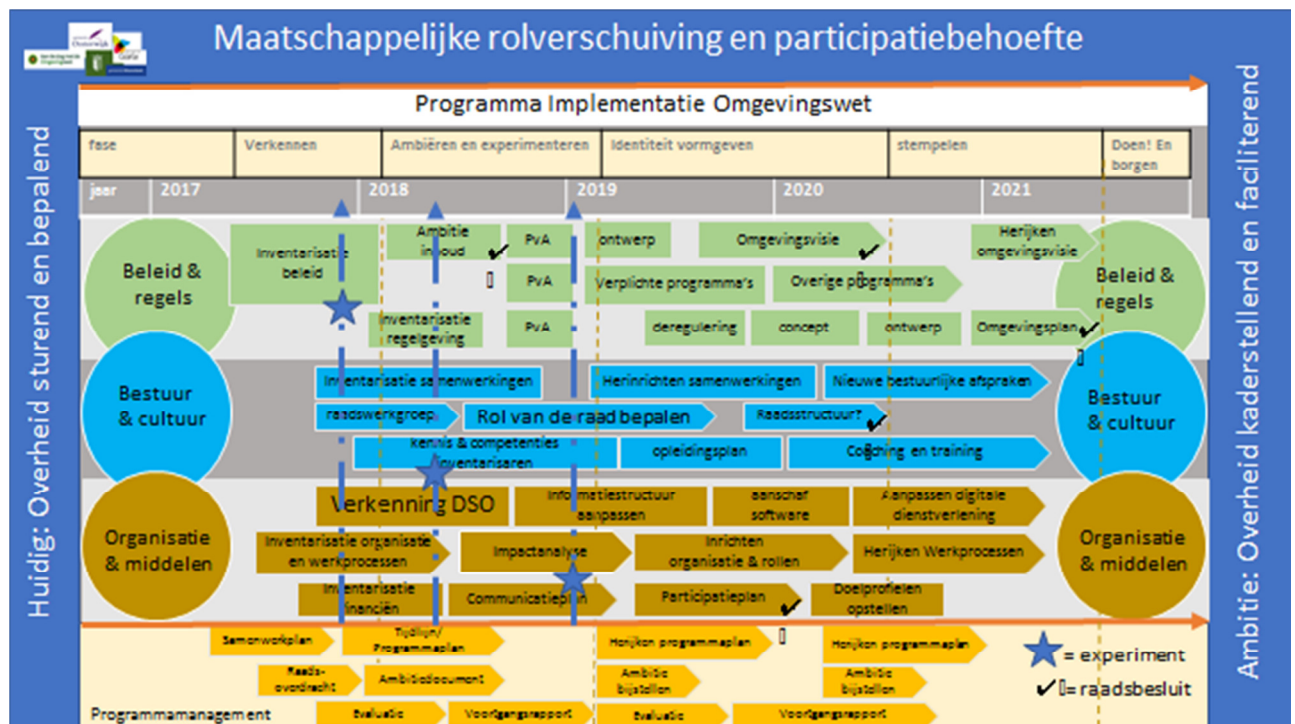
PLATFORM MINDSET.NL

2.5 Processchema en planning

Omdat de volledige opgave van de implementatie Omgevingswet niet in één keer is te overzien wordt gewerkt met verschillende fasen in het proces. Iedere fase bestaat uit activiteiten, tussendoelen en resultaten. De volgende fasen worden onderscheiden:

- *Verkennen* creëer bewustzijn over en grip op de opgave (deze fase wordt met dit programmaplan afgesloten)
- *Ambiëren en experimenteren* bepaal de lokale ambities rondom de wet en test deze uit
- *Identiteit vormgeven* richt beleid en organisatie in vanuit ambitie
- *Stempelen* stel benodigde stappen en veranderingen vast
- *Doen! En borgen* uitvoeren en werken onder de Omgevingswet

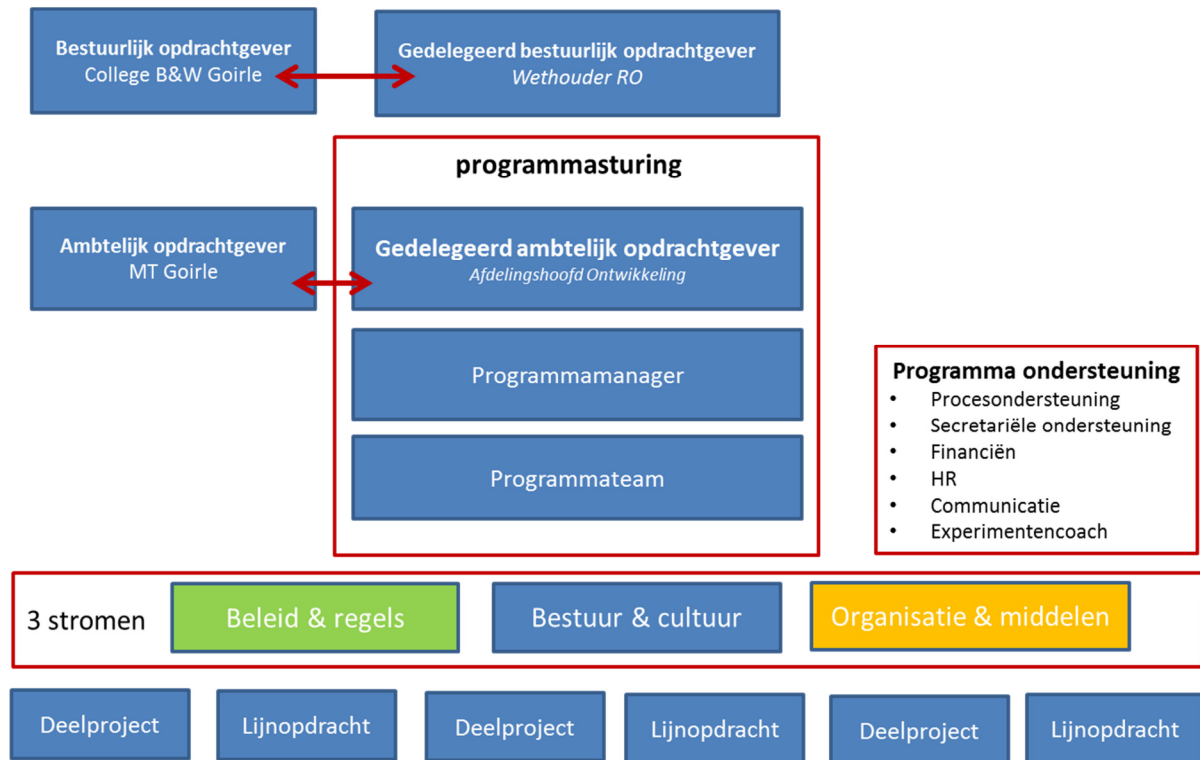
In het onderstaande schema zijn de fasen en drie stromen uiteengezet. Iedere stroom is opgedeeld in acties die volgordelijk worden voorbereid, begeleid en gerealiseerd door een projectgroep. Het onderstaande schema is onderdeel van het proces. Wanneer dit vanuit de inhoud of het proces wenselijk is, kunnen acties worden verschoven. Hiermee is het dynamisch en wordt het door het programmateam aangepast als dit nodig is. Een grotere versie van het schema en een toelichting op de verschillende onderdelen is bijgevoegd als bijlage 2.

3. Programmaorganisatie

3.1 Organisatiestructuur

Via de programmaorganisatie worden de drie stromen in samenhang uitgevoerd. De bestuurlijk opdrachtgever is het college van burgemeester en wethouders. Vanuit het college is de wethouder ruimtelijke ordening de gedelegeerd opdrachtgever. Het hele Managementteam is ambtelijk opdrachtgever voor de implementatie van de Omgevingswet. Dit is in lijn met de programma-aanpak. De gedelegeerd ambtelijk opdrachtgever vanuit het MT is het afdelingshoofd Ontwikkeling.

Vanuit de drie stromen worden binnen het programma deelprojecten en lijnopdrachten¹ opgestart. De projectgroepen en lijnopdrachten zijn verantwoordelijk voor het leveren van de inhoudelijke stukken. Iedere projectgroep heeft een trekker. Deze trekker maakt ook deel uit van het programmateam. Op deze manier kan de inhoud vanuit de projectgroepen worden teruggekoppeld aan het programmateam.

¹ Lijnopdrachten zijn werkzaamheden die passen binnen het reguliere taakveld. Geld en tijd voor deze werkzaamheden vallen binnen de reguliere begroting.

Welke projecten gaan in 2018 lopen?

In bijlage 3 wordt een toelichting gegeven op de projectgroepen en lijnopdrachten die in 2018 actief zijn. Per projectgroep is een trekker benoemd en een te bereiken resultaat beschreven. Het overzicht van de projectgroepen is dynamisch. Afhankelijk van de fase waarin het programma zich bevindt zullen andere projecten of lijnopdrachten worden opgestart.

Programmaondersteuning

Naast de projectgroepen is er programmaondersteuning. Hierin zitten onder andere de disciplines communicatie, financiën, HR en experimenten. Deze taken zijn niet in een projectgroep belegd omdat ze ondersteunend zijn aan het hele proces. Hoewel het dus geen aparte projecten zijn, hebben deze ondersteuners inhoudelijk een belangrijke taak richting de projectgroepen, zeker in 2018 wanneer alles inhoudelijk opgestart wordt. In bijlage 4 wordt een inhoudelijke toelichting gegeven op de programmaondersteuning.

Tijdens de uitvoering van het programma zullen projectgroepen nieuwe resultaten gaan benoemen, projectgroepen afgesloten en andere projectgroepen actief worden. Op basis van het voortgangsoverleg in het programmateam worden deze projectgroepen opgestart of aangepast.

3.2 Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Bestuurlijk opdrachtgever

De verantwoordelijk wethouder (bestuurlijk opdrachtgever) is bestuurlijk verantwoordelijk voor het programma. Hij heeft de verantwoordelijkheid gekregen van het college en verzorgt de afstemming met het college en het informeren van de gemeenteraad.

Ambtelijk opdrachtgever

De ambtelijk opdrachtgever (AO) is op MT-niveau verantwoordelijk voor het programma. De AO heeft de opdracht gekregen van het MT en het college om het programma te initiëren en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma, de deelprojecten en het beschikbaar krijgen van voldoende mensen en middelen om het programma uit te voeren. Het MT-lid onder wie de lijnopdracht onder valt is verantwoordelijk voor de realisatie van de opdracht.

Programmamanager

De programmamanager is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en stuurt het proces op voortgang en samenhang, is verantwoordelijk voor het opstellen van het programmaplan en legt over de voortgang van het plan verantwoording af aan het MT. De programmamanager ondersteunt de bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever, is de voorzitter van het programmateam en is daarnaast de ambassadeur van het programma met als doel enthousiasmeren, draagvlak creëren, sturen op verbinding en betrokkenheid van partijen. Daarnaast is de programmamanager de linking pin naar de GHO-samenwerking.

Programmamateam

Het programmamateam fungeert als drijvende kracht achter de inhoud en de leden beheren met elkaar het programma. Ze fungeren als denktank en sturen samen met de programmamanager op inhoud en proces. Het team draagt zorg voor het opstarten en de aansturing van de projectgroepen.

De leden van het programmamateam zorgen voor de terugkoppeling van de inhoudelijke resultaten vanuit de projectgroepen en beoordelen samen het resultaat. Samen besluiten ze of onderdelen gereed zijn voor besluitvorming en implementatie en adviseert over de inzet van de benodigde financiële middelen. Het programmamateam bestaat uit vertegenwoordigers van zowel het fysieke als sociale domein en heeft naast de inhoudelijke rol ook de taak om de doelstellingen van het programma en de wet uit te dragen. In bijlage 3 zijn de leden van het programmamateam benoemd.

Projectgroepen / ondersteuningsgroepen

De projectgroepen en ondersteuningsgroepen werken aan een inhoudelijk resultaat. Per projectgroep wordt door de trekker samen met de overige leden een plan gemaakt om te komen tot het beoogde resultaat. De projectgroep is verantwoordelijk voor het kiezen van een passende werkvorm (projectmatig werken, procesmatig werken, scrum, agile). De resultaten van de deelprojecten moeten gezamenlijk en met gedeelde inzet worden gerealiseerd.

3.3 Inzet, verantwoording en budget

3.3.1 Inzet

Er is voldoende tijd en capaciteit nodig voor het realiseren van de programmadoelen. Het realiseren van de inhoudelijke resultaten. Voor de leden van het programmamateam wordt rekening gehouden met een gemiddelde inzet van vier tot zes uur per week; voor de trekkers van de deelprojecten een gemiddelde inzet van acht tot twaalf uur per week. De projectleiders zullen in hun eigen projectaanpak verder specificeren hoeveel inzet zij verwachten van zichzelf en van de deelnemers in het project. In de voortgangsrapportage zal inzichtelijk worden gemaakt hoe de inzet van uren tijdens het programma verloopt.

Voor de experimentencoach wordt, op basis van de inzet voor de proeftuin tot nu toe, gerekend op een inzet van twaalf tot zestien uur.

Voor de programmamanager wordt rekening gehouden met een inzet van zestien tot twintig uur per week. Zeker in de opstartfase van het programma is veel inzet nodig om alle projecten in de steigers te zetten.

Voor het management van het programma zijn in ieder geval de volgende reguliere overleggen nodig.

Overleg	Frequentie	Deelnemers
Opdrachtgeversoverleg	1x per 2 weken	Bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever, programmamanager
Programmateamoverleg	1x per 6 weken	Programmamanager en leden programmateam
Terugkoppeling MT	1x per 4 tot 6 maanden	Ambtelijk opdrachtgever, MT en programmamanager
Terugkoppeling college	1x per 4 tot 6 maanden	Bestuurlijk opdrachtgever, college en programmamanager
Raadsprojectgroep	1x per kwartaal	Griffie, programmamanager, raads werkgroep eventueel aangevuld met inhoudelijk ambtelijke ondersteuning
GHO-afstemming	1x per 3 weken	Procesondersteuners GHO, Programmamanagers GHO
Projectgroepen	Afhankelijk van gekozen werkvorm. Zie werkplan	Leden projectgroep, ondersteuningsgroep

3.3.2 Verantwoording

In het voortgangsdokument staat per deelproject en lijnopdracht omschreven wie de trekker en deelnemers zijn. Ook wordt een inhoudelijke toelichting op het project gegeven en staan de doelen, de resultaten en de beoogde planning van de resultaten aangegeven. Zo wordt duidelijk of we op schema liggen. Aan de hand van dit voortgangsdokument wordt door de programmamanager namens het team verantwoording afgelegd aan de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever over de voortgang van het programma.

3.3.3 Budget

Er is in de begroting voor 2018 een budget van €150.000,00 opgenomen. Deze middelen zijn bedoeld voor het opstellen van de omgevingsvisie, het realiseren van ambtelijke capaciteit en de inzet van communicatie. Bij de ambtelijke inzet gaat het om de uren die worden vrijgemaakt om aan de Omgevingswet te werken. Aangezien de winkel open blijft, moeten de uren worden ingevuld door bijvoorbeeld inhuur. Ook stelt de Omgevingswet eisen aan onze digitalisering en de afstemming van werkprocessen.

Het budget is éénmalig beschikbaar voor 2018 en wordt gedekt uit de Algemene Reserve. Het is belangrijk tijdens het proces de financiële stromen te monitoren en tijdig het budget door te schuiven naar 2019 en zo nodig aanvullend budget aan te vragen bij de raad op basis van stukken, zoals projectinitiatieven van de verschillende deelprojecten en lijnopdrachten.

De programmamanager is budgetbeheerder van het beschikbare budget. De ambtelijk opdrachtgever is de budgethouder.

4. Risico's

4.1 Tijd en capaciteit

Net als voor ieder project of proces geldt dat wanneer er niet voldoende tijd / capaciteit / geld beschikbaar is en er geen prioriteit aan wordt gegeven, dit proces niet of niet op tijd afkomt. Het is de taak van de ambtelijk opdrachtgever en de programmamanager om tijdig risico's te onderkennen en hierop te sturen. Met het programmateam is verder nog gekeken naar specifieke of bijzondere risico's. Deze zijn hieronder benoemd.

4.2 Draagvlak

Het realiseren van draagvlak binnen de organisatie maar ook bij externe partners is van groot belang. Omdat niet alle afdelingen een persoonlijke vertegenwoordiging in het programmateam hebben, moeten we zorgen voor voldoende terugkoppeling zodat ook deze afdelingen aangehaakt blijven bij het proces. In het op te stellen communicatieplan moet aandacht zijn voor zowel interne als externe communicatie over het proces, de stappen die we nemen en de betrokkenheid van de organisatie en stakeholders hierbij.

4.3 Ontwikkeling ambtelijke organisatie

Het bestuursakkoord is ambitieus voor wat betreft de positie en rol van de ambtenaar. Maar niet iedereen is alles tegelijk. Dus moet er aandacht zijn voor competenties en kennis: medewerkers moeten in hun kracht worden gezet om dat te doen waar ze sterk in zijn. Naast werken in de geest van de Omgevingswet is beschermen en beheren van de omgevingswaarden ook een onderdeel van de Omgevingswet. Meedenken is goed maar brede participatie vergt veel inzet van communicatie en heeft dus consequenties voor budget en menskracht!

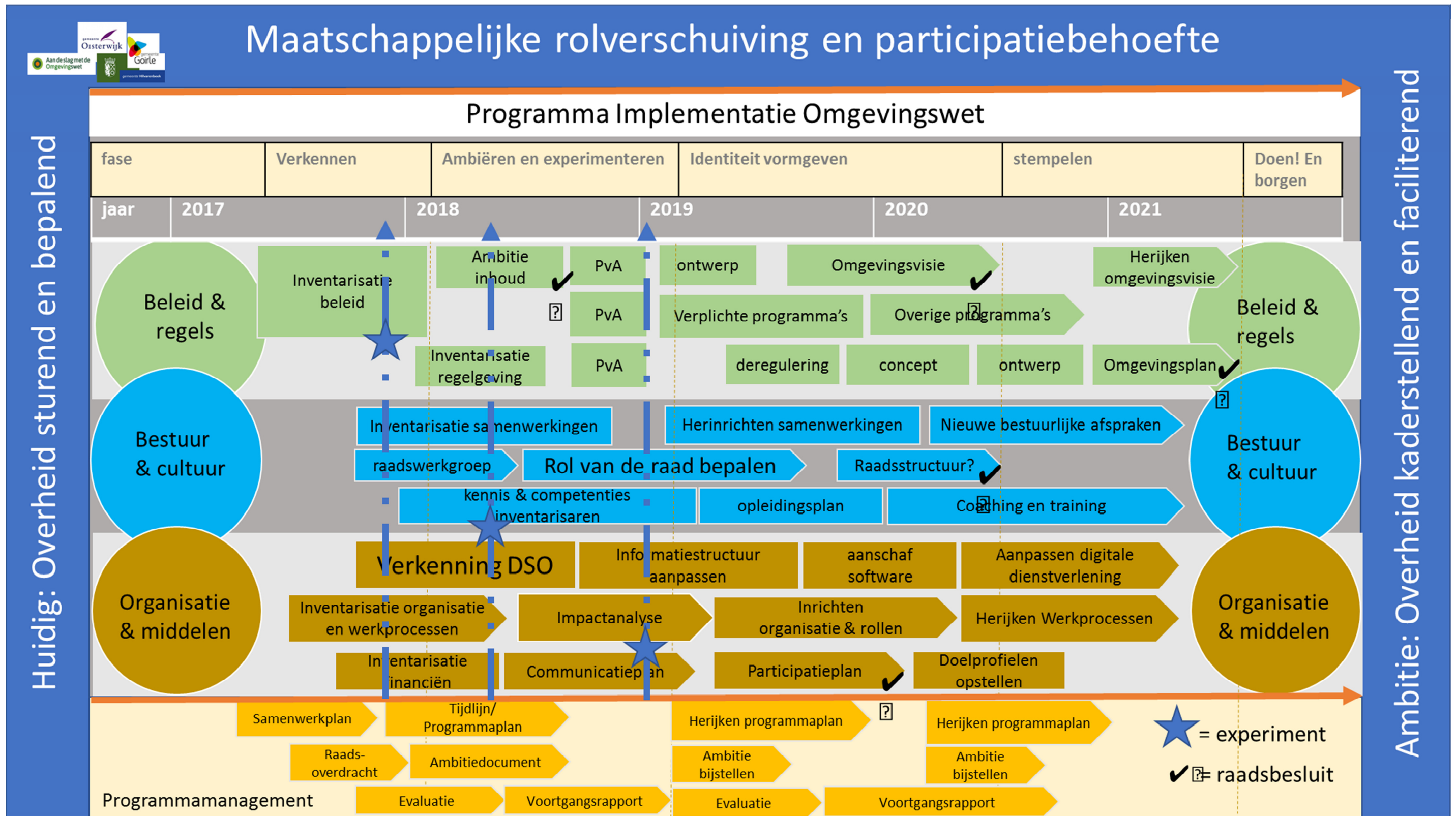
5. Bijlagen

- Bijlage 1: Samenwerkingsplan 'Omgevingskr8'
- Bijlage 2: Stroomschema opgaven
- Bijlage 3: Overzicht programmateam en inzet uren
- Bijlage 4: Toelichting deelprojecten 2018
- Bijlage 5: Toelichting projectondersteuning
- Bijlage 6: Concept opzet deelproject / lijnopdracht

Bijlage 1: Samenwerkingsplan "Omgevingskr8'

Bijlage 2: Stroomschema opgaven

Deelprojecten beleid & regels

- **Inventarisatie beleid/regelgeving:** inventarisatie en analyse van alle actuele beleidsnota's en verordeningen. Hierdoor ontstaat overzicht van de reikwijdte van de wet binnen de gemeentelijke organisatie. Ook kan worden gezien welke beleidsafdelingen binnen de fysieke leefomgeving actief zijn. Tegenstrijdigheden en hiaten in beleid en regels worden ontdekt.
- **PvA:** De kerninstrumenten van de Omgevingswet zijn straks de dagelijkse tools om de fysieke leefomgeving te ontwikkelen en te beheren. Maar hoe verhouden deze instrumenten zich tot elkaar en welke beleidsvoornemens of regels horen in welk instrument thuis? Welke reikwijdte en detailniveau streef je na (vanuit de gemeentelijke ambitie) Met wie, op welke manier en op welk moment worden de kerninstrumenten opgesteld en hoe worden de kerninstrumenten na 2021 gebruikt en ingezet. Omdat deze instrumente onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn heeft een integraal PvA de voorkeur, ook kan per instrument een PvA worden opgesteld..
- **Omgevingsvisie:** bevat de inhoudelijke ambities rondom de fysieke leefomgeving. Komt tot stand via brede participatie met de samenleving. Belangrijk is te bepalen i de implementatieambitie en het PvA hoever deze visie mag reiken en hoe gedetailleerd hij wordt opgesteld. Een visie heeft namelijk vele raakvlakken met onderwerpen buiten het 'fysiek' domein.
- **Herijken omgevingsvisie:** wanneer er sprake is van nieuwe omstandigheden of nieuwe inzichten, dan moet er ruimte zijn om gedurende het proces de omgevingsvisie te kunnen bijstellen.
- **Deregulering:** vooruitlopend op het opstellen van het Omgevingsplan kan al worden beoordeeld welke verordeningen en bestemmingsplannen elkaar overlappen of strijdig met elkaar zijn. Ook kan worden beoordeeld of alle opgenomen regels nog wel strikt noodzakelijk zijn Het is van belang om de consequenties en risico's die gepaard gaan met het schrappen van specifieke regels uit te werken. Dit kan op verschillende manieren gebeuren, bijvoorbeeld door middel van een dereguleringsnota. De nieuwe regels kunnen worden gevat in één Omgevingsverordening die bij inwerkingtreding een aanvulling vormt op het Omgevingsplan van rechtswege. (bundeling bestemmingplannen per 01-01-2021). Daarmee loopt je reeds vooruit op het Omgevingsplan vanuit de landelijke doelstelling van deregulering.
- **Omgevingsplan:** een logische vertaling van de onderwerpen zoals benoemd in de visie en de programma;' per deelgebied geldt een bepaalde set regels om de vastgelegde gebiedsdoelstellingen te
- **Verplichte programma's:** wanneer uit monitoring van milieuwaarden naar voren komt dat de kwaliteit van een omgevingswaarde niet voldoet aan de vooraf gestelde eis of dat de dreiging bestaat dat hier op termijn niet meer aan voldaan wordt, dan ontstaat straks de verplichting om een programma op te stellen. In dit programma zullen dan maatregelen ingevoerd of aangepast moeten worden, om te kunnen voldoen aan de omgevingswaarden. Ook een richtlijn van de Europese Unie kan ervoor zorgen dat er verplicht een programma opgesteld moet worden. De inzet van deze verplichte programma's volgt uit het PvA kerninstrumenten.
- **Overige programma's:** de wet biedt de mogelijkheid tot het inzetten van extra programma's en de programmatische aanpak. Bij dit soort programma's staat het de gemeente vrij om naar behoefte voor een bepaald onderdeel van de leefomgeving (bijvoorbeeld infrastructuur) of een bepaald gebied (bijv. Gezondheid) een programma op te stellen. De programmatische aanpak is bedoeld om activiteiten te monitoren en beheren die een negatief effect kunnen hebben op omgevingswaarden of doelstellingen voor de fysieke leefomgeving. Het stuurt op genomen maatregelen en de toegestane activiteiten en heeft tot doel om specifieke activiteiten te beoordelen en mogelijk te maken. De inzet van deze programma's volgt uit het PvA kerninstrumenten. Door een rechtstreekse koppeling met de Omgevingsvisie dragen deze programma's bij aan de integraliteit maar werken deze verder uit naar uitvoeringsinstrumenten waaronder de benodigde regels in Omgevingsplan. Maar ook stimuleringsmaatregelen, campagnes of overlegstructuren kunnen een uitkomst zijn van deze programma's.

Deelprojecten Bestuur & Cultuur

- **Inventarisatie en herinrichten samenwerkingen:** er zal een inventarisatie gemaakt moeten worden van huidige situatie ten aanzien van samenwerkingen zowel intern als extern. Elementen die meegenomen moeten worden bij de inventarisatie is o.a. de huidige cultuur, werkprocessen en structuren. Wordt er voldoende integraal gewerkt, worden externen op tijd betrokken, wordt er voldoende met andere gemeenten en provincies afgestemd, etc. Wanneer er een inventarisatie is gedaan en een helder beeld is ontstaan over de organisatie, kan gekeken worden waar aanpassingen nodig zijn om het in te richten volgens de geest van de Omgevingswet. Op deze manier kunnen samenwerkingen intern en extern opnieuw ingericht worden.
- **Nieuwe bestuurlijke afspraken:** het is van belang om in bestuurlijke afspraken o.a. de nieuw in te richten samenwerkingen vast te leggen.
- **Raadswerkgroep:** instellen van een raadswerkgroep. Deze werkgroep stuurt op het verkrijgen van voldoende inzicht en overzicht in het kader van de te maken keuzes in het licht van de Omgevingswet.
- **Rol van de raad bepalen:** de gemeenteraad zal moeten gaan bepalen wat voor een soort gemeente/raad ze willen zijn. Willen ze sturend zijn of meer gaan werken met open normen? En hoe willen ze omgaan met participatie? Kortom de raad zal belangrijke keuzes moeten gaan maken, waarbij de rol van de raad uitgekristalliseerd wordt.
- **Raadstructuur:**
- **Gedrag en competenties benoemen:** de Omgevingswet vraagt niet alleen om een inhoudelijke verandering, maar ook om een andere manier van werken. Er komen andere eisen aan overheden en ambtenaren. Er is met name een verandering in gedrag, houding en werkwijze vereist. Om deze veranderingen te kunnen bewerkstelligen, zal het gedrag en de competenties waar naartoe gewerkt moet worden, benoemd moeten worden. Zodat het uiteindelijke doel helder is.
- **Opleidingsplan:** wanneer duidelijk is wat het nieuwe gedrag en de nieuwe competenties inhouden, kan er een opleidingsplan gemaakt worden. Hierin wordt uitgewerkt op welke manier en voor wie er ingezet wordt op de nieuwe competenties.
- **Coaching en training:** mensen kunnen vaak niet vanzelf de stap maken om dergelijke veranderingen in de dagelijkse praktijk om te zetten. Het is daarom van belang dat mensen tijdens dit proces gecoacht worden en training krijgen in wat de veranderingen nu inhouden en hoe ze zoveel mogelijk in de geest van de wet kunnen werken. Door ze te trainen en begeleiden tijdens dit proces, sorteert je meer effect en ontstaat er minder weerstand.

Deelprojecten Organisatie & Middelen

- Verkenning DSO: er moet geïnventariseerd worden wat het DSO nu precies inhoudt en wat er nodig is van de gemeente om te kunnen voldoen aan de (minimale) eisen die gesteld worden.
- Informatiestructuur aanpassen: het verzamelen, beheren en ontsluiten van overheidsinformatie en data is een belangrijke taak van de overheid en wordt onder de Omgevingswet nog belangrijker. Welke informatiestructuur is nodig om het werkproces van de Omgevingswet en DSO te ondersteunen en wat vraagt het geambieerde dienstverleningsniveau van de informatiestromen en middelen..
- Software aanschaffen: de nieuwe informatiestructuur vraagt ook een heroverweging van de benodigde software, hierdoor moet ook voldaan worden aan de eisen van het Rijk in het kader van de DSO. Hoeveel budget en kennis is hiervoor nodig?
- Aanpassen dienstverlening: de uitgesproken ambities rondom de Omgevingswet zal ook een uitspraak vereisen over het gewenste dienstverleningsniveau richting bewoners, ondernemers, bezoekers en andere belanghebbenden in de gemeente. Hiervoor moeten de benodigde stappen worden voorbereid en gezet.
- Inventarisatie werkprocessen: hoe werken we nu, wat is nodig om straks volgens de uitgesproken ambitie te werken.
- Participatieplan: in dit document moet opgenomen worden hoe omgegaan moet worden met participatie. Dit betekent dat on andere uitgewerkt moet worden vanaf welk moment er sprake moet zijn van participatie, en op welke manier (instrumenten), maar ook met wie.
- Communicatieplan: zowel rond de implementatie als rond de kerninstrumenten is veel participatie en dus communicatie met de samenleving nodig. Maar ook intern moet het juiste draagvlak worden gecreëerd. Hoe pakken we dit aan wie wordt verantwoordelijk en wanneer communiceer je wat over het gehele proces. En wat worden je nieuwe communicatiemiddelen voor het werken onder de Omgevingswet?
- Herijken werkproces: na het vaststellen van het participatieplan, kunnen de werkprocessen weer opnieuw vormgegeven worden, waarbij participatie een duidelijke plek krijgt.
- Inventarisatie organisatie/financiën: welke delen van de organisatie worden straks geraakt door de Omgevingswet en hoe zijn deze georganiseerd, Welke budgetten worden nu uitgegeven in en rond de fysieke leefomgeving?
- Impactanalyse: Hierin staan belangrijke conclusies en aanbevelingen voor de gemeente. Er is door middel van onderzoek in kaart gebracht wat de gevolgen zijn voor de rol van het bestuur, de organisatie, werkprocessen, instrumentarium, medewerkers, informatie, communicatie en ICT.
- Doelprofielen: er wordt helder omschreven wat er wordt verwacht van het gemeentelijk personeel. In de nieuwe werksituatie
- Nieuwe organisatiestructuur: is de huidige organisatie goed georganiseerd om op de nieuwe manier te kunnen werken, zo nee welke wijzigingen zijn nodig?

Bijlage 3: Overzicht programmamateam en inzet uren

Structurele leden Programmamateam

- Leanne van Tilborg (ONT / programmamanager)
- Joep Horevoorts (ONT / experimentencoach) *(vacature per 1/1/19)*
- Sylvia Torremans (ONT)
- Kim van Woerkom (VVH)
- Berry van 't Westeinde (Griffie)
- Anka Hermans (BDO)
- Foekje Oosterwegel (Communicatie)
- Mette-Marieke Verschoor (BDO / digitalisering) op verzoek
- Veerle Hendriks (OND /Financiën) op verzoek *(vacature)*

Werkgroep Omgevingsvisie:

- Duurzaamheid Madelon van de Ven (ONT)
- Economische zaken Joep Horevoorts (ONT) *(vacature per 1/1/19)*
- Wonen Hanneke van Lieshout (ONT)
- Ruimte / buitengebied Theo Li (ONT)
- Stedenbouw Sylvia Torremans (ONT)
- Beheer Marieke Alberts (R&B)
- Sociaal Domein Maud Homan (ONT)

Werkgroep deregulering vooruitlopend op het Omgevingsplan

- Bouw Alex van Buijtenen (VVH)
- Milieu / duurzaamheid Nicole Oosterbeek (VVH)
- Juridisch Levi Brands (VVH)
- Planologisch / ruimtelijk Theo Li (ONT)
- Trekker Kim van Woerkom

Werkgroep Participatie & Dialoog

- BDO Anka Hermans
- Welzijn Sanne van Riel
- Realisatie en beheer Tim Hinssen
- Ontwikkeling Jeroen Ludwig
- VVH Kim van Woerkom
- Communicatie Foekje Oosterwegel
- Griffie Berry van 't Westeinde

Raadswerkgroep:

- CDA Jochem de Jong (burgerlid)
- VVD Trix Vissers (raadslid)
- D66 Janneke van den Hout (raadslid)
- SP Deborah Eikelenboom (raadslid)
- LRG Erik Schellekens (raadslid)
- Arbeiderspartij Arno de Laat (raadslid)
- PvdA Karen Molin (burgerlid)

De formatie van een raadswerkgroep is afhankelijk van de keuze van de raad of ze voor deze werkvorm kiezen.

Inzet in tijd voor structurele leden:

- Programmamanager 20-24 uur per week
- Experimentencoach 10-12 uur per week
- Programmateamleden 4-6 uur per week (excl. overleg)

Inzet in tijd voor deelprojecten:

- Projectleiders 8-12 uur per week
- Projectdeelnemers 6-8 uur per week
(dit is mede afhankelijk van het onderwerp en de gekozen werkvorm binnen het project)

Bijlage 4: Toelichting deelprojecten 2018

Deelprojecten	Stroom	Trekker	Resultaat
Omgevingsvisie (de geest)	Beleid & regels	Sylvia Torremans (ontwikkeling)	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie van beleid en inhoudelijke keuzes over wat te behouden. • Een omgevingsvisie waarin de bestuurlijke ambitie en de input vanuit de samenleving is verwerkt tot een visie voor Goirle.
Omgevingsplan en programma's (De regels)	Beleid & regels	Kim van Woerkom (VVH)	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie van de regels. • Deregulering afgestemd op de visie. • Juridische voorbereiding op het omgevingsplan.
Participatie en dialoog	Beleid & regels Bestuur & Cultuur	Anka Hermans (BDO)	<ul style="list-style-type: none"> • Kader op basis waarvan initiatiefnemers vanuit de samenleving óf gemeente de dialoog met hun omgeving en stakeholders moeten aangaan. • Deze initiatieven monitoren en evalueren en aan de hand daarvan (zo nodig) het kader aanpassen.
Raadsprojectgroep	Bestuur & Cultuur	Berry van 't Westeinde (Griffie)	<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich bezig met de rol van de raad bij het werken in de nieuwe structuur van de omgevingswet (Gòolse democratie). • .....
Digitale dienstverlening	Organisatie & middelen	Mette-Marieke Verschoor (BDO)	<ul style="list-style-type: none"> • Dienstbare overheid vertalen naar technische applicaties. • Informatiestructuur aanpassen, inventariseren, beheren en ontsluiten van data conform de AVG. • Zorgen voor een goede aansluiting op het Digitaal loket.

Lijnopdrachten	Stroom	Trekker	Resultaat
VTH-criteria	Organisatie & middelen	Levi Brands (VVH)	<ul style="list-style-type: none"> • Het is duidelijk welke kwaliteit burgers mogen verwachten bij de invulling en uitvoering van taken op het gebied van VTH. • Goede borging van deze criteria en kwaliteiten binnen de huidige organisatie en GHOSamenwerking. • Afstemming (nieuwe) werkprocessen en teamsamenstelling op de veranderingen die nodig zijn in het kader van de Omgevingswet. • Integratie afspraken en criteria binnen het omgevingsplan.

Bijlage 5: Toelichting projectondersteuning

Ondersteuning	Trekker	Resultaat
Experimentencoach	Joep Horevoorts (ontwikkeling) Vacature per 1/1/2019	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoren, adviseren en coachen van de experimenten. • Samen met de programmamanager aanjagen en selecteren van nieuwe experimenten. • In beeld brengen van 'lessons learned'. en een vertaling hiervan naar de doelen van het implementatieprogramma.
Communicatie	Foekje Oosterwegel	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatieplan voor interne en externe communicatie over de invoering van de Omgevingswet (algemeen). • Proactieve ondersteuning van alle deelprojecten en projectgroepen. • Proactieve deelname en ondersteuning aan de projectgroep participatie & dialoog. • Actieve ondersteuning van de raadsprojectgroep en de griffie in de communicatie naar de raad. • Ondersteuning bij stakeholderanalyse.
Financiën	Consulent ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning bij financiële vragen over budget voor de uitvoering van het programmaplan. • In beeld brengen van de financiële consequenties van de veranderende werkwijze.
HR	P&O afd. Goirle	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen bij het realiseren van een goede teamsamenstelling en opleidingsbehoefte.

Bijlage 6: Concept opzet deelproject / lijnopdracht

Deelproject / Lijnopdracht ... Titel		
Indiener		
Afdeling		
Datum		

Korte omschrijving aanleiding
Globale probleemstelling
Beoogd resultaat / planning
Relatie programmaplan implementatie Omgevingswet
Verwachte inzet en betrokken afdelingen
Budget